

CAŁOŚCIOWA NAPRAWA POLSKIEGO SYSTEMU OCHRONY ZDROWIA NA V KONGRESIE WIZJA ZDROWIA

13 i 14 października 2021 r. w Warszawie odbył się V Kongres Wizja Zdrowia – Diagnoza i Przyszłość – Foresight Medyczny, zorganizowany przez wydawcę „Menedżera Zdrowia” firmę Termedia we współpracy z Polską Akademią Nauk i Uczelnią Łazarskiego. Kongres zgromadził ponad stu mówców oraz ponad tysiąc obserwatorów w kraju i za granicą. 15 października towarzyszył mu XV Kongres Hospital & Healthcare Management.

W pierwszym dniu Kongresu Wizja Zdrowia pięć paneli było poświęconych koncepcji kompleksowej naprawy polskiego systemu ochrony zdrowia. Jak już pisałem na łamach „Menedżera Zdrowia”, koncepcja ta jest głoszona od około półtora roku przez Grupę Inicjatywną złożoną z przedstawicieli Instytutu Zdrowia Publicznego Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego, Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych, Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych i Uczelni Łazarskiego, skąd wzięła swój początek.

Jej autorzy uważają, że próby poprawienia krajowego systemu ochrony zdrowia podejmowane od 1989 r., nie przynoszą odczuwalnych efektów, ponieważ dotyczą jedynie jego fragmentów i są hamowane przez całą niereformowaną resztę. W efekcie według bardzo wielu rankingów polski system ochrony zdrowia od lat pozostaje wśród najgorszych w Europie. Przekłada się to na dużą liczbę nadmiarowych zgonów i rzesze mieszkańców Polski popadających niepotrzebnie w trwałą niepełnosprawność.

Fot. Patryk Bydzyk

dr Mieczysław **Błoński**:

Wprowadzenie w życie koncepcji kompleksowej naprawy polskiego systemu ochrony zdrowia staje się obecnie sprawą państwową

Twórcy koncepcji są przekonani, że tylko całościowy przegląd systemu, jego uregulowań prawnych, kadr medycznych, przychodni, szpitali i innych placówek, ich wyposażenia, oświaty medycznej, profilaktyki, leczenia ambulatoryjnego, leczenia szpitalnego, rehabilitacji oraz pozostałych części składowych, a także ich usprawnienie – są w stanie radykalnie poprawić jego szeroko rozumianą efektywność. Potrzebna jest zatem całościowa naprawa polskiego systemu ochrony zdrowia.

Opieka zdrowotna w Holandii przeżywała podobne problemy, jakie mamy obecnie w Polsce, dlatego w latach 80. ubiegłego wieku poproszono Wisse Dekkera, wybitnego organizatora, „człowieka od żarówek”, czyli szefa firmy Philips, o dokonanie takiej kompleksowej naprawy. Wraz z powołaną komisją wykonał on to zadanie tak dobrze, że do chwili obecnej niderlandzki system ochrony zdrowia zajmuje jedno z czołowych miejsc w Europie.

Holenderska reforma udowodniła, że kompleksowa naprawa systemu ochrony zdrowia jest

możliwa i że w sytuacji terminalnej (a w takiej nasz system obecnie się znajduje) jest jedyną skuteczną metodą wyciągnięcia go z kryzysu i doprowadzenia do dobrego lub nawet bardzo dobrego stanu. Tej koncepcji, jak już napisałem, było poświęconych pięć paneli V Kongresu Wizja Zdrowia.

Panel 1. Dotychczasowe próby optymalizacji krajowego systemu ochrony zdrowia

W trakcie panelu zostały przejrzone najważniejsze, większe i mniejsze, próby usprawnienia krajowego systemu podejmowane w ciągu kilkudziesięciu ostatnich lat. Omówiono ich autorstwo, koncepcję, sytuację ochrony zdrowia w momencie ich ogłaszania, chronologię, sposób oraz stopień wdrożenia, pozytywne i negatywne efekty ich realizacji, a także ich rezultaty, które pozostały w krajowym systemie do chwili obecnej. Moderatorem panelu była dyrektor Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych dr Elżbieta Bojanowska, a uczestnikami prof. Józefina Hryniewicz, przewodnicząca sekretariatu ochrony zdrowia NSZZ Solidarność Maria Ochman, były minister zdrowia Leszek Sikorski

XV

HOSPITAL AND HEALTHCARE MANAGEMENT

oraz reprezentująca Uczelnię Łazarskiego prof. Anna Wilmowska.

Panel 2. Przesłanki całościowej naprawy polskiego systemu ochrony zdrowia

Podczas panelu przedstawiono krytyczną sytuację w krajowej opiece zdrowotnej i konkretne przyczyny, dla których taka kompleksowa naprawa powinna zostać przeprowadzona. Omówiono sytuację w poszczególnych obszarach krajowego systemu oraz w całym systemie, która skłania do jego całościowej naprawy. Opinie na ten temat przedstawiły osoby reprezentujące różne środowiska uczestniczące w systemie ochrony zdrowia, w tym organy państwowe, reprezentacje pracowników medycznych i pacjentów oraz instytucje przedstawicielskie. Moderatorem panelu był niżej podpisany wiceprezydent Uczelni Łazarskiego dr Mieczysław Błoński, a jego uczestnikami rzecznik praw pacjenta Bartłomiej Chmielowiec, dyrektor Instytutu Zdrowia Publicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego prof. Iwona Kowalska-Bobko, przewodnicząca senackiej komisji zdrowia dr Beata Małecka-Libera, prezes Naczelnej Rady Lekarskiej prof. Andrzej Matyja oraz prof. Piotr Zaborowski.

Panel 3. Holenderska reforma ochrony zdrowia zapoczątkowana przez Komisję Wisse Dekkera

Przedmiotem debaty była reforma systemu ochrony zdrowia Holandii zapoczątkowana w latach 80. ubiegłego wieku przez Komisję Wisse Dekkera. Stanowi ona bardzo dobrze znany przykład całościowego i kompleksowego podejścia do naprawy systemu opieki zdrowotnej, prowadzącej do bardzo wysokiej jego efektywności, utrzymującej się przez kilkadziesiąt lat. Niektóre rozwiązania zaproponowane przez Komisję Wisse Dekkera są aktualne do dziś. Moderatorem panelu

była prof. Agnieszka Sowa z Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych, a jego uczestnikami prodziekan Wydziału Medycznego Uczelni Łazarskiego dr Michał Sutkowski, prof. Barbara Więckowska ze Szkoły Głównej Handlowej, prof. Cezary Włodarczyk reprezentujący Uniwersytet Jagielloński oraz dyrektor Task Force Health Care w Hadze Micha van Lin.

Panel 4. Efektywne rozwiązania funkcjonujące w systemach ochrony zdrowia innych krajów

Uczestnicy panelu przedstawili procedury i narzędzia stosowane w wyróżniających się systemach ochrony zdrowia innych krajów, które mogłyby stanowić remedium na problemy polskiego systemu ochrony zdrowia, omówione częściowo w panelu drugim. Te obce rozwiązania mogłyby być inspiracją do stworzenia procedur i narzędzi krajowych lub zostać w całości przeniesione do polskiego systemu po sprawdzeniu ich kongruencji. Moderatorem panelu była prof. Iwona Kowalska-Bobko, dyrektor Instytutu Zdrowia Publicznego *Collegium Medicum* Uniwersytetu Jagiellońskiego, a uczestnikami dr Tomasz Bochenek, zastępca dyrektora Instytutu, dr Małgorzata Gałązka-Sobotka, dyrektor Instytutu Zarządzania w Ochronie Zdrowia Uczelni Łazarskiego, prof. Rafał Niżankowski reprezentujący Uniwersytet Jagielloński, prof. Agnieszka Sowa z Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych oraz prof. Christoph Sowada z Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Panel 5. Rekomendacje dotyczące kompleksowej optymalizacji polskiego systemu ochrony zdrowia

Panel stanowił podsumowanie rozważań prowadzonych w poprzednich czterech debatach. Uczestnicy dokonali identyfikacji i selekcji tych rozwiązań, które uznali za

najbardziej wartościowe dla kompleksowej naprawy krajowego systemu ochrony zdrowia. Ich rekomendacje dotyczyły kwestii ogólnych i szczegółowych przyszłego systemu, które mogą mieć największe znaczenie dla podniesienia jego bardzo szeroko rozumianej efektywności. Moderatorem był rektor Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych prof. Marcin Gruchała, a uczestnikami reprezentujący Uczelnię Łazarskiego dr Mieczysław Błoński, dyrektor Wojskowego Instytutu Medycznego generał prof. Grzegorz Gielera, wiceminister zdrowia Maciej Miłkowski, członek senackiej komisji zdrowia senator Bogusława Orzechowska, przewodniczący stowarzyszenia pacjentów *Primum Non Nocere* dr Adam Sandauer, była wiceminister zdrowia Józefa Szczurek-Żelazko, prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych prof. Gertruda Uścińska oraz wiceminister finansów prof. Sebastian Skuza.

Kongres został odnotowany w mediach. Pisała o nim między innymi „Rzeczpospolita”, która koncepcję kompleksowej naprawy polskiego systemu ochrony zdrowia uznała za tak ważną, że objęła ją swoim patronatem. W ramach opieki medialnej „Rzeczpospolita” drukuje kolejne artykuły wybitnych przedstawicieli środowiska medycznego wspierające konieczność przeprowadzenia całościowej naprawy krajowego systemu.

Koncepcja kompleksowej naprawy polskiego systemu ochrony zdrowia jest niezwykle istotna w związku z rosnącymi, coraz poważniejszymi problemami, jakie on napotyka. Wprowadzenie tej koncepcji w życie staje się obecnie sprawą państwową.

*Dr Mieczysław Błoński,
członek Zarządu Europejskiej Federacji EFEE,
prezes Polskiej Unii Edukacyjnej,
wiceprezydent Uczelni Łazarskiego*